

Bröderna Wiggman från Viggbo

År 1907 startade bröderna Paul och Aron Wiggman från Västerfärnebo en liten snickeriverkstad i utkanten av Krylbo. Den huvudsakliga tillverkningen var smörkärnor, men man övergick så småningom till möbler. Det anrika företaget ägs nu av tredje generationen Wiggman.

Bröderna Paul Wiggman (1882-1972) och Aron Wiggman (1884-1974) härstammade från en jordbrukarsläkt i Västerfärnebo. Namnet tog deras fader Gustaf Andersson Wiggman (1851-1926) efter sin födelseby Viggbo. På sätt och vis var det han som inledde snickeritraditionen efter att han blivit änkling och lämnat jordbruket. Han var tekniskt intresserad. Till sin privata snickarbod konstruerade han en vindmotor, som drev en egenhändigt byggd klyvsåg och rikthyvel.

År 1907 flyttade sönerna och fadern till Krylbo och byggde upp en anspråkslös snickeriverkstad på drygt 30 kvm. Den låg på samma plats som det nuvarande företaget och hette ursprungligen Wiggmans säng- och kärnfabrik. Under byggnationen fungerade grannens kvarnkammare som bostad. Den enda utbildningen bröderna hade var Bachmanska slöjdskolan i Hedemora. Maskinerna byggde man själva. Fadern flyttade efter ett par år tillbaka till Västerfärnebo och bosatte sig i Sör Hörende.

Från början var det egentligen bara smörkärnor som tillverkades av bröderna Wiggman, men efter hand utvecklades verksamheten. Efter ett par år slog man igenom stort med den hopfällbara stolsängen Rekord. Agenter sprang omkring överallt med provsängar i miniatyr. Tusentals såldes, trots att dessa "dragspel" inte var särskilt bekväma. Men de var praktiska då man inte hade så stora utrymmen och omkring 16 000 exemplar levererades.

Bröderna Wiggman tog även patent på gungstolar och en del andra möbler, men så småningom kom tillverkningen i allt högre utsträckning att omfatta soffor och dyschateller. En ottomansoffa från 1930-talet fick större efterfrågan än man kunde svara upp emot.

När företaget firade 30-årsjubileum 1937 var Wiggmans välkända möbeltillverkare långt utanför Krylbos gränser. Man hade ca 35 anställda och var den största fabriken i sitt slag i Dalarna. Äldst i personalen var 82-årige sliparen Axel Wigelius, som hade börjat redan 1909. Hans son Emanuel Wigelius (1885-1968) blev omsider en av de bästa säljarna av företagets produkter och även kamrer. Under många år kunde man följa "träbitarna" från den ena änden av fabriken till de färdiga möblerna på övervåningen. På bottenvåningen fräste och surrade ständigt maskinerna medan träet bearbetades. På nästa avdelning monterades möblerna och på övre botten målades slutligen en del av dem. Det mesta såldes nämligen trävitt till möbelhandlarna, som sedan själva ombesörjde så att de blev målade och färdiga. Under en lång följd av år användes häst vid leveranserna.

Verksamheten övertogs sedermera av Paul Wiggmans son Rune Wiggman (1914-1991) och idag är det den sistnämndes son Per Wiggman som driver det

anrika företaget vidare tillsammans med en handfull anställda. Möbeltillverkningen upphörde omkring 1970 och namnet är numera kort och gott Wiggmans Möbler.

Lars Östlund